

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Vtrum apostasia ad infidelitatem pertineat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

¶ Super questionis duodecime articulum primum.

F Et quoniam ad primum consecrati sunt per sacra-
mentis, vel quasi consecrati per sacramentale, factum
ram, ab hoc retrocedere peccatum mortale est, et
fit nisi contemptu sacramenti, & sacramentaliter
iteretur. A secundo autem recedere ab hoc quoque

IN primo articulo, questionis duodecime dubium primò oc-
currit, de Apostasia ab ordine, An constitutus in minoribus, seu
prima tonsura peccet relinquendo statum clericalem. Videtur, n. q.
sic. Primò quia qua-
libet apostasia pecca-
tum est, ut in litera
dicitur: immo de om-
ni apostasia dicitur,
quòd potest intelligi
illa. autoritas. Pro-
verb. sexto. Homo
apostata vir inutilis,
&c. Ex quo habetur,
quòd non solum est
peccatum, sed etiam
mortale peccatum.
Secundò, quia facit cò-
tra id quòd in susce-
ptione primæ ton-
uræ suscipit, scilicet
Dominus pars heredi-
tatis meæ. Tertiò,
quia multæ authori-
tates ad hoc afferun-
tur.

¶ Ad evidentiam hu-
jus questionis sciend-
um est, quòd relin-
quere clericatus, seu
ordinum minorum
statum & exercitiū,
cum importet retro-
cessionem a bono su-
pererogationis quid-
dem ante susceptam
tonsuram, uel ordi-
nem, debito autem
post susceptum ordi-
nem, aut tonsuram:
(Ex quo enim ac-
tus est in formam di-
uinam, debitor factus
est sui in ministerium
Dei) secundum se
non est de genere bo-
norum, nec indiffe-
rentium, sed male io-
nantium, non ita qd
sit per se malum, si-
cut mendacium, quia
in nulla necessitate
posset licere, sed ita
quòd solitarie sum-
ptum, malum sit, ad-
iuncta tamen aliqua
conditione honesta-
ri possit. Et hoc pa-
tet ex eo, quòd pro
aliqua necessitate lic-
et aliquis post primā
tonsuram, & ordinē
minorem posset re-
trocedere, ut si pro
pace regni oporteret
esse bigamum, uel
aliquid huiusmodi.
Et quoniam ratio deb-
iti iustitiam consti-
tuit, & eius violatio
iniustitiam, iuxta mo-
dum debiti attenden-
da est natura pecca-
ti. In huiusmodi au-
tem clericis tria inue-
niuntur debita, pri-
mò, quòd ipsi sint
ministri Dei: secun-
dò, quòd exerceant
ministeria suarum ordi-
nū, quòd deferant signa
ministerij, puta, ha-
bitum & tonsuram.

hinc dicitur
quod dicitur

¶ Item dicitur
quod dicitur

Supra illud
Matth. 18. Si
peccaverit
18. tom. 9.

in præiudicium salutis aliorum,
hoc esse, tum quia si relaberetur,
alios inficeret, tum etiā quia si si-
ne pena cuaderent, alii securius in
heresim laberentur. Df. n. Eccl. 8.
Etenim quia non cito profertur
contra malos sententia, absque ti-
more ullo illi hominum perpe-
trant mala. Et ideo Ecclesia qui-
dem primò reuertentes ab heresi
non solum recipit ad penitentiā,
sed et conseruat eos in uita, & in-
terdū restituit eos dispensatiuè ad
ecclesiasticas dignitates, quas pri-
hēbant, si uideantur uerè conuer-
si: & hoc p bono pacis frequenter
legit esse factum. Sed qñ recepti
iterū relabunt, ut esse signum in-
constantia eorum circa fidem: &
iò ulterius redeunt, recipiunt
quidem ad penitentiam, non tñ
ut liberentur a sententia mortis.

AD PRIMVM ergo dicēdū,
quòd in iudicio Dei semper reci-
piuntur redeunt, quia Deo seru-
tator est cordiū, & uerè redeūtes
cognoscit: sed hoc Ecclesia imita-
ri non pōt. Præsumit. n. eos nō ue-
rè reuertij, quicū recepti fuisset,
iterum sunt relapsi: & ideo eis ui-
tam salutis non denegat, sed a pe-
riculo mortis eos non tuctur.

AD SECUNDVM dicēdū,
quòd Dñs loquitur Petro d petro
in eum comisso, quòd est semper
dimittendum, ut fratri redeunti
parcatur: nō aut intelligit de pōtō
in proximum, uel in Deum com-
misso, quòd nō est nisi arbitrii di-
mittere, ut Hieron. * dicit, sed et
in hoc est a lege modus statutus,
secundum quòd congruit hono-
ri Dei, & utilitati proximorum.

AD TERTIVM dicēdū,
quòd alij infideles, qui numquam fidē
acceperant, conuersi ad fidē nō-
dum ostendunt aliquod signum
inconstantia circa fidem, sicut ha-
retici relapsi. Et ideo non est simi-
lis ratio de utriusque.

QVAESTIO XII.

De apostasia, in duos articulos diuisa.

DEINDE considerandū
est de apostasia.
ET CIRCA hoc qua-
runtur duo.

¶ Primò, Vtrum apostasia ad in-
fidelitatem pertineat.

¶ Secundò, Vtrū propter apostasia
si a fide, subditi absoluantur a do-
minio præsentium apostatarū.

ARTICVLVS PRIMVS.
Vtrum apostasia pertineat ad
infidelitatem.

AD PRIMVM sic procedit.
Videtur, qd apostasia nō p-
tineat ad infidelitatem. Illud, n.
quòd est omnis peccati principiu,
non uidetur ad infidelitatem per-
tinere, quia multa peccata sine in-
fidelitate existunt: sed apostasia ui-
detur esse omnis peccati principiu.
dicitur enim Eccl. 10. In initiu
superbiae hominis apostatare a
Deo, & postea subditur: In initiu
omnis peccati superbia ergo apostasia
non pertinet ad infidelitatem.

¶ 2 Præte. Infidelitas in intellectu
consistit: sed apostasia magis uide-
tur consistere in exteriori opere,
uel sermone, aut et in interiori
uoluntate. dicitur. n. Prou. 6. Ho-
mo apostata, uir inutilis, gradus
ore peruerso, annuit oculis, terit
pede, digito loquitur, prauo cor-
de machinatur malum, & in om-
ni tempore iurgia seminat. Si quis
et se circumcideret, uel sepulchru
Machomeri adoraret, apostata re-
putaretur. ergo apostasia nō perti-
net directè ad infidelitatem.

¶ 3 Præte. Hæresis, quia ad infideli-
tatem pertinet, est qdā determinata
species infidelitatis. si ergo apostasia
ad infidelitatem pertinet, sequere-
tur, qd esset quædā determinata
species infidelitatis: quòd non
uidetur fm prædicta. nō ergo apo-
stasia ad infidelitatem pertinet.

SED CONTRA est, qd dicitur
Iohan. 6. Multi discipulorum ei
abierunt retro: qd est apostatare,
de quib. supra dixerat Dñs. Sunt
quidā ex uobis, q non credunt. er-
go apostasia pertinet ad infidelitatem.

RESON. Dicendum, quòd apo-
stasia importat retrocessionē
quandam a Deo: q quidē diuersi-
mode fit secundū diuersos modos,
quib. homo Deo coniungitur. Pri-
mò nāq; coniungit hō Deo per
fidē: secundò per debitā & subiectā
uoluntate ad obediendū præceptis e-
ius: tertio per aliqua specialia ad
supererogationē pertinētia, sicut
per religionē & clericaturā, uel sa-
crū ordinē. Remoto it posteriori
remanet prius, sed nō conuertit.
Contingit ergo aliquē apostatare
a Deo retrocedendo a religione,
q professus est, uel ab ordine, quē
suscepit, & hac dicitur apostasia re-
gionis, seu ordinis. Contingit

K

